

капела. Ботйовъ и учителство! Човѣкътъ, който непрѣстанно говорѣлъ за „дѣло“, за революция, човѣкътъ, духътъ на когото билъ вѣчно заетъ съ общественни схеми, съ рѣшението на социални проблеми, да се застои въ миризливата училищна кочина, да се подложи самъ на гниежъ, на систематическа атрофия, послѣдствията отъ която сж колкото опасни, толкова и печални! Това всѣки другъ може да приеме, всѣки другъ да понесе, да прѣтърпи, може би, безчувствено, но за Ботйова то е една неппростима грѣшка, която самъ ако би си позволилъ, ние не бихме могли съ нищо да оправдаемъ. Не съ единия хлѣбъ само може да се живѣе — писано бѣше въ Писанието. Революционерътъ не би билъ революционеръ, ако не понесе лишенията съ героизмъ, и страданията — съ самообладание. Оня, който е открилъ борба и на почвата, върху която ходи, на всичко, което го обикаля и което не мисли като него — прѣдварително трѣбва да си е подписалъ билетъ за безконечно гайле, за не-обикновенни незгоди. Това е и Ботйовъ. Той не може да се впрѣгне като ратай, той не може да робува, неговия вратъ въ яремъ не влиза. Или, ако по една или друга причина се подмами да поддаде вратъ, той не се двоуми да разтроши всичко—и пакъ да я кара по старому, т. е. както му налагатъ убѣждения и нуждитъ на дѣлото.

Завелъ го Ч. въ Исмаилъ, карали я какъ-да-е, но тоя взелъ да го опѣва, че така е трудно: — „калпазанино, думалъ му полусериозно, полушеговито Ч.—ще помиришешъ малко раззеления въздухъ въ школото, трѣбва да си помогнемъ, защото интъкъ ще фалираме“. Колкото „за кумова срама“ Ботйовъ рѣшилъ да „направи кефа“ на „краставитѣ кози“, както въ интимни приказки титулувалъ той своитѣ „вѣрни“.

Станалъ учителъ въ Исмаилъ, прѣстоялъ като такъвъ день-до-пладне, за да се повтори Знаменка и